

JWala DHwANI

8 March
**Happy
Women's
Day**

ജ്വാലധ്വനി | MARCH 2018
Energising BPCL Kochi Refinery

Engage Empower Energise

I-Can

In less than 10 words, send a slogan that clearly conveys the message of how you can be the change in empowering women and children. (Contest open to all employees). Send entries to Public Relations, Kochi Refinery or mail to winwithkr@gmail.com by 15 March 2018. Win exciting prizes.

Pink Drive

Join the women's Pink Drive starting from BP Ambalamugal on 8 March 2018 at 8:00 am. Grab exciting offers by RETAIL, SBU for Women drivers.

Brand "Woman"

Join the one question a day quiz from 10 March to 15 March to celebrate the brand "Woman". Win exciting prizes. Follow us on Facebook / BPCL Kochi Refinery for more details.

8 March
Happy
Women's
Day

Dress Bank, An Initiative Of Wips – Kochi Refinery

Several NGOs and interest groups are helping women, children and senior citizens going thru different types of health issues. Most often there are situations where they can't reuse the clothes. Donate good usable clothes at identified locations in the Refinery by 7 March. Members of WIPS- Kochi Refinery will personally carry them to the deserving groups.

Women's Day Out with WIPS – Kochi Refinery

Join the women's day out to energise lesser privileged women and children on 8 March.

Women's Perspective

Calling photographs by women employees on the theme "CARING, a natural instinct". Register by 8 March 2018 at Public Relations and send entries by 15 March. Best entries will be exhibited at the Special Exhibition in March 2018.

Woman's World

Inviting short stories celebrating your life experience or life experience of someone you know who has made an exceptional difference to another person's life. Contest open to women and girls of Kochi Refinery Fraternity. Send your articles by 15 March 2018 to Public Relations or mail to winwithkr@gmail.com

Women's DRP

Exclusive Discover Refinery programme for women employees and family members on 10 March 2018. Max group size is 45. Please register by 3:00pm on 9th March 2018 at Public Relations, Kochi Refinery. Call 2821478. Win exciting prizes from Bharatgas.

Eight wonderful initiatives starting from 8 March 2018. Add a bit of your perspective to the many lives you touch each day and join the Kochi Refinery mission to energise, engage and empower as part of the International Women's Day celebrations 2018. Be the change, be the leader, be the winner!

- 02. 8 Activities for 8th March
- 06. Highlights
BPCL D(R) inaugurates Power Recovery-Expander of PFCCU.
Kochi Refinery is Top Importer PSU in Cochin
- 10. Saksham 2018
Saksham Message, Valedictory Ceremony

- 16. Varnam 2018
Exhibition at Kochi
- 18. DRP
Innovative DRP
- 20. People
Service Citation
- 22. Young Minds
Principal's Message
Kaledoscopic creativities at CRS

- 22. हिन्दी
मन कहता है
ज़िन्दगी : एक अनोखा खेल
- 24. മലയാളം
ചക്കര
പ്രണയപർവ്വം
- 28. Tamil
மதுரை
- 31. Art Gallery

Missions to accomplish

It's exam time for all. Board exams for youngsters and meeting targets laid by the Board for us, Refiners. On both fronts these are definite missions to be accomplished.

The last month of the financial year or academic year is absolutely critical. From meeting targets to boosting business, the hurry around each day of this month is extra important as each hour seems too short. We build in the additional push, stay more hours at work, go sleepless on achieving targets and miss out on personal time. This is now the accepted normal of the last month of any financial year. There is very little here that we can change other than gearing up for a healthy attitude for a grand finish!

In the last issue of the last quarter of 2017-18, we bring you a complete coverage of the Saksham observance at KR and our Hon'ble Petroleum Minister's message on the nation-wide campaign for oil and gas conservation.

Hearty congrats on achieving 53 million accident free man-hours. Stressing stronger on safety, we have the Safety week this month with many engagements at KR for spreading the message of safety first, safety must.

We also invite you to be a crusader of change and support to energise, empower and enlighten women in the best way you can by joining several initiatives we are launching starting from the International Women's Day, 8 March. There are contests and far reaching initiatives that would spread over the entire month and beyond.

We urge you to join the different missions we open from time to time, however small they are, to let your voice be heard to inspire, to motivate and thus stand as a true ambassador of BPCL for the bigger cause of energising lives.

Happy to share that the *Jwaladhvani* annual meet is on the cards this month to help us on the final recap to rejuvenate for the editions in the new financial year. Every mission requires all round support to find success.

We wish all youngsters good success for a grand future with the loving care and support from the family.

Wishing all Kochrefiners energetic days ahead to march on as one strong team for a grand closure of 2017-18, to bounce stronger into a new financial year.

Let's stay positive and committed to all our missions.

Best wishes,

Editor.

The views expressed in *JwalaDhwani* are not necessarily those of the management Member, Association of Business Communicators of India. *JwalaDhwani* estd. in 1966 as CRL Newsletter for private circulation only. All rights reserved. Reproduction in any form without written permission of the editor.

ജ്വാലധ്വനി
ज्वालाध्वनि
MAR 2018
Vol. LIII/3

BPCL D(R) inaugurates Power Recovery Expander of PFCCU

BPCL Kochi Refinery's latest BENCON initiative, the Power Recovery Expander (PRE) has been commissioned and put to operation at PFCCU on 5 February 2018 as part of Project IREP. BPCL Director (Refineries) Mr. R Ramachandran along with Mr. Prasad K Panicker, ED (KR-I/C) and Mr. P S Ramachandran, ED (Projects) switched on the machine and dedicated it to Kochi Refinery in the presence of Mr. Murali Madhavan P, CGM (Operations), senior officials of BPCL, Mr. David Edwin Kelly of M/s Dresser Rand US and their Indian representatives.

This initiative of Kochi Refinery ensures improved energy

efficiency of the unit. The PRE is considered as 'green energy systems' as it reduces environmental footprint by reduction in greenhouse gas (GHG) emissions resulting in an overall CO₂ emissions capture credit for the refinery.

The Expander runs with flue gas from the PFCCU third stage separator by bypassing the flow through the orifice chamber to stack. Dresser-Rand, US has the largest global foot-print for expanders. Dresser-Rand's Expander E148 installed at BPCL Kochi with gear box of M/s. Flender, France and TDPS Generator designed to generate 11.7 MW.

The expander, gear box train runs at 4182 RPM with generator running at 1500 RPM. Cartridge design with rear pull of the expander pedestal is a unique feature, that supports quick turn-around in the refinery.

The PRE has been designed with Inlet & outlet pressure of 1.07 kg/cm² g & 0.09 kg/cm² g and Inlet & outlet Temperature of 699 Deg. C & 590 Degree Centigrade. The Inlet mass flow is 329 t/hr.

Among state owned refineries, Kochi Refinery continues to be the leader in adopting the "path for green energy" and all our actions are aligned towards the best for our environment.

Kochi Refinery is Top Importer PSU in Cochin

BPCL KR has been awarded the TOP IMPORTER IN PSU OF COCHIN (2017) and SECOND TOP EXPORTER IN PSU OF COCHIN (2017). Mr. Prasad K Panicker, Executive Director (Kochi Refinery) and Mr. Pius Mathew, Chief General Manager (Project Finance), Kochi Refinery received the awards on behalf of Kochi Refinery from the respected Metro Man Mr. E. Sreedharan. (IES, Retd) in the presence of Mr. Pullela Nageswara Rao, Principal Commissioner, Office of the Principal Commissioner, Central Tax & Central Excise, Kochi at the Customs Day celebrations in January 2018

Commercial trial of BPCL Lubricity Additive at Kochi Refinery

Corporate R&D Centre developed a cost effective Lubricity Additive composition for Low Sulphur Diesel through extensive research carried in laboratory.

With the introduction of Bharat Stage-IV and VI diesel fuel into market, refineries are facing the challenge of maintaining lubricity with low sulphur feeds. An external lubricity additive is being dosed on continuous basis at refinery to meet the desired specification. Currently BPCL is procuring this additive through tendering which has limited vendors and often has quality issues. At the request of refineries, CRDC came up with cost effective superior additive composition that gives consistent better performance.

Earlier trials have been taken successfully at MR and BURL using this additive.

Another trial of CRDC developed diesel lubricity additive of 14.0 MT (77 drums) at Kochi Refinery was formally inaugurated on 9th January 2018 by Mr. Thampi P.K., CGM (Technical), Mr. Murali Madhavan P, CGM (Operations), Mr. Babu Joseph, CGM (Maintenance), Mr. Damien Gracious K D, CGM (HSE), Mr. Ganesh P G, CGM (Petchem) in the presence of Mr. V R Rajan, GM (Process Engg.), Mr. Mohanlal A, GM(P&U), Mr. K. Subbarayudu, DGM (OM&S), Mr. G. Koteswara Rao, Chief Manager (OM&S) and other operating personnel along with CRDC Scientists Dr. D.T. Gokak, (DGM), Dr. Arundhathi Racha,

(Sr. Research Scientist) and Mr. Vivek Gajbhiye, (Asst. Mgr.).

The in house developed additive trial was successfully completed on 14 January 2018 and the performance of indigenous lubricity additive is at par with the in-use commercial additive and has better physical properties without quality issues during the trial. CRDC diesel lubricity additive composition was made in India through qualified chemical manufacturers. Regular usage of this additive in all the BPCL refineries is expected to bring substantial savings to the corporation.

Kudos to KR and CRDC team for the success of "Made in India product trial" which is need of the hour to introduce BS-VI fuels.

CCTV at CISF complex, Thuruthumana

CISF Gate and Armoury is now under CCTV surveillance system at CISF Complex, Thuruthumana. Mr. Prabhakaran MV, CGM (HR) switched on the system on 02 February 2018 in the presence of Mr AK Kaushik ED (IS), Group Refineries, BPCL, Mr. LL Ramachandran, GM(IS), KR and Mr. KG Babukumar, DGM(Security Coordination),

KR. The Video surveillance system implemented by KR IS team for KR Security conforms to IB recommendations and is capable of enhanced monitoring of security surveillance of entry/egress through the gate and close watch of armoury on round the clock basis. Installation of CCTV system is a gradual ascend towards achieving ISO and other accreditations.

Solomon Energy (EII) Application goes live in Kochi Refinery

Solomon Energy Intensity Index (EII) Application goes live in Kochi Refinery. Mr. Thampi P K, CGM (Technical) launched the application in the presence of Mr. Kaushik A K, ED (IS - Group Refineries), Mr. L. L Ramachandran, GM (Information Systems), Mr. Sengottaiyan P, DGM(Energy) and Mr. Venu R, DGM(Optimisation) and the KR IS team on 02 February 2018.

The Energy Intensity Index (EII) is a registered trademark of M/s Solomon Associates LLC

(Solomon). This EII methodology is an accepted benchmark within the refining industry and is a measure of energy efficiency of its operations. It benchmarks refinery's actual energy to the Solomon standard energy, enabling comparative performance analysis between diverse process refineries of different configurations.

Monitoring energy consumption through analyzing Energy Intensity Index is an attempt by BPCL to be at par with world

refineries. Daily monitoring of EII will help in monitoring Operational Efficiency, Steam consumption and Electrical energy consumption of the refinery on a day today basis.

The EII application has also been integrated with IP21. With the IP21 values under manual supervision, EII application will be able to give a direction on daily Energy consumption and EII of Kochi Refinery. Next step is integrating cumulative EII calculation with the system.

KR hosts OL Coordinators Meet

As part of Official Language implementation activities of Kochi Refinery, an Official Language Co-ordinators' Meet for the Hindi Co-ordinators of BPCL Kochi Refinery was organized on 15 February 2018. This meet was organized to enable exchange of ideas amongst OL Co-ordinators and to bring synergy in better implementation of Official Language in Kochi Refinery.

Senior Executives of BPCL KR also attended the program.

Mr. Ramachandran P S, Executive Director (Projects) in his inaugural speech emphasized the role of OL Co-ordinators in ensuring OL implementation in their department and requested the OL co-ordinators to be the eyes and hands of OL Section in their departments.

Dr. Susmita Bhattacharya appreciated the fact that KR is always on the forefront of implementation of OL. Smt Sheela congratulated BPCL KR for adopting innovative ways to implement Hindi in the office. Earlier, Ms. Girija V R, Sr. Manager (OL) welcomed the gathering and at the close of the meet Ms. Latha Kamath, Hindi Translator proposed the vote of the thanks.

SDI-K summer batch 2018 begins

In line with Hon'ble Prime Minister's Skill India Mission, SDI-K is setting up milestones by rolling out two new courses – Industrial Fitter and Process Instrumentation in addition to the earlier launched trades – Industrial Welding and Industrial Electrician. **The summer batch 2018 for all four trades was inaugurated by Mr. Prasad K Panicker, ED I/c BPCL KR in the presence of Mr. Somasekhar S, CEO/SDI & CGM (AE), Mr. Sarathchandra Babu K, CM, Mr. Arun, Principal SDI-K and NTTF on 4 February 2018 at SDI-K, Angamaly.** Batch size is of 45 students for each trade.

The successful completion and marvellous placement records of the previous four batches of 180 students from December

2016 onwards has empowered the Organization to raise the bar and set its goals high by launching new programmes of high Industrial demands. Students hailing from across Kerala were selected by training partner M/s.Nettur Technical Training Foundation. First female candidate has enrolled for Process Instrumentation course . A native of Assam has also joined SDI-K.

The course commenced with a one week Rope-in programme. Mr. Dileep Kumar, Motor Vehicle Inspector, Ernakulam gave an overview about 'Road Safety awareness and accident prevention' . Mr. K G Babu Kumar, DGM (Security), PCL KR handled a session on 'How to be a law abiding

citizen & avert mishaps by aid of law enforcement agency". Dr. N.K.Lissamma, Chief Manager (Medical Service)/BPCL KR spoke on 'Health & Hygiene. Mr. Bimal Kumar SM (Fire & Safety) BPCL KR explained on " Safety Awareness & Fire Fighting Techniques".

Life skill lessons by NTTF and new generation banking solutions and saving schemes by Mr Sandeep Dath ,Manager SBI Angamaly & Team were also part of this programme. Parents were also invited for the valedictory function of the Rope-in Programme on 10 February that was chaired by Mr. Somasekhar S, CEO/SDI.

Frequent interactions with industrial experts and subject experts mould trainees into "job ready" candidates meeting mandatory industrial standards in six months on an employable scale, with knowledge level for NSDC certification.

Team BPCL brings double honours in Volleyball

Team BPCL clinched the championship title of **Petroleum Sports Promotion Board (PSPB) Volleyball Tournament 2017 -18.** In a thrilling match in Jaipur on 31 January 2018, Team BPCL comprising of

super stars from Kochi Refinery sealed the game against ONGC in straight sets (30-28, 28- 26, 30-28). Our star player Jerome Viniith was adjudged best player of the tournament.

The team re-created the magic when they lifted the **All India Tournament in UP** on 5 February 2018 with a 3-0 win against Punjab Police at the tournament in Sultanpur from 2 Feb to 5 Feb 2018. BPCL ousted CRPF DELHI (3-0), HSIDC HARYANA (3-1) and PUNJAB POLICE (3-0) in the league matches. Kudos to national and international sensations

Rohit . P (Captain), Tom Joseph, Jerome Viniith, Vibin M George , Ajith Lal, Muthusami, Jithin and Kiran Philip. Congrats also to the Coaches P.A Joseph and M.T Samuel.

MESSAGE

India has emerged as the 3rd largest oil consumer in the world. Being one of the fastest growing economies of the world, our demand for energy, especially the Oil & Gas is also rising rapidly. It is also a fact that we are heavily dependent on crude import to meet our energy needs. This heavy import dependence and its attendant strain on our economic resources need greater emphasis on to conservation of petroleum products. More importantly, conservation of petroleum products is an imperative to address the concerns of climate change and protect our environment for a healthy living for coming generations and sustainable development.

Conservation of petroleum products is our collective responsibility. Each one of us has specific and significant role to play in conservation of petroleum products. Conservation is possible through adoption of energy efficient products and processes, use of alternate and renewable energy sources, proper energy management, adopting good energy saving habits in daily life etc. to make this possible, a mass awareness on conservation of petroleum products is needed right from the school level.

This year also the Oil & Gas Conservation Campaign will be organized by Petroleum Conservation Research Association (PCRA) together with the Oil and Gas Companies with the theme of "**Saksham-2018**" (**Sanrakshan Kshamata Mahotsav 2018**) (संरक्षण क्षमता महोत्सव 2018 or सक्षम 2018) during the period 16th January, 2018 to 15th February, 2018 throughout the country. Intensive activities during this period will enable the people to enhance awareness about the need, issues and solutions for conservation and acquire capability on effective utilization of petroleum products leading to health and environment protection and conservation efforts.

Let us resolve to make fuel conservation an integral part of our lives. Every drop saved by us will contribute to Hon'ble PM's Vision of New India.

(Dharmendra Pradhan)

Minister of Petroleum & Natural Gas

Saksham Valedictory Ceremony at Kochi

Let's take conscious steps towards saving fuel said Hon'ble MP Prof. K V Thomas in his valedictory address at the Mega Saksham Programme organised by Bharat Petroleum on 15 February 2018 in Kochi.

Sanrakshan Kshamata Mahotsav, (SAKSHAM) 2018 is being organized nationwide by Oil PSUs and the Petroleum Conservation Research Association (PCRA) as per the directive of the Ministry of Petroleum & Natural Gas, Govt of India.

Hon'ble MP, Prof K V Thomas, inaugurated the Valedictory Ceremony of Mega Saksham Programme in Kochi at the Durbar Hall Grounds. Mr. Prasad K Panicker, (ED-Kochi Refinery) delivered the welcome address

and Mr. P K Thampi administered the Saksham Pledge. Rev. Fr Roy Kannanchira, Area Director (Special Olympics, Bharat Kerala) and Mr. M Suresh Kumar, Additional Director PCRA felicitated. Mr. Venkatraman Iyer, BPCL Retail State Head -Kerala proposed the vote of thanks.

With this programme, BPCL's month long activities for SAKSHAM 2018 clocked a close. The mass awareness programme included SAKSHAM Exhibition for responsible fuelling solutions and fuel efficient products and services from Industry leaders; Santhwana Sandhya, a musical evening with noted playback singer Mr. Unni Menon and the Varnam Painting exhibition and prize distribution for Varnam 2018 - All Kerala Painting

Contest, All Kerala Inter collegiate Quiz and Debate Contests, marked the mega closing ceremony of Saksham 2018 organized by BPCL Kochi Refinery and BPCL Marketing -Kerala.

In BPCL's open mission of energizing lives, the Santhwana Sandhya, was organised in association with the NGO, Association of the Intellectually Disabled (AID) that is supporting 400 schools across the State. The Mega Saksham programme that was open to general public aimed at spreading the message of conserving precious fuels for future generations. Over 2000 invited guests and a lot many more public visited the programme at the Durbar Hall Ground on 15 Feb 2018 from 4:00pm onwards.

Santhwana Sandhya

Delightful, peaceful, rocking, and simply wonderful music mesmerized Kochi at the Santhwana Sandhya musical show of the Mega BPCL Saksham programme in Kochi organised by BPCL Kochi Refinery and BPCL Marketing Kerala to mark the closing ceremony of SAKSHAM 2018.

LPG clinic at District Collectorate

Mr. K Mohammed Safirulla Y, IAS, District Collector, Ernakulam inaugurated the Saksham LPG clinic for women employees of Ernakulam Collectorate organised by BPCL Kochi Refinery and LPG, Kochi at the District Collectorate today. Ms. Easha Priya, IAS, Assistant Collector also spoke. Mr. George Thomas, General Manager (PR & Admin) welcomed the gathering. Mr. TP Premnath, TM (LPG) Kochi was also present. Bharatgas Distributor Mr. Joy Kalappuras facilitated the session.

Saksham cyclothon

Mr. Babu Joseph, Chief General Manager (Maintenance), Kochi Refinery flagged off the Saksham Cyclothon organized jointly by BPCL Kochi Refinery and JCI Vyttila on 26 January from Vyttila through NH bypass, Kundanoor, Petta and back to Vyttila. Nearly 150 participants including students from the neighboring schools participated in the event. Posters and placards were used to spread the message regarding Oil and Gas conservation and Environmental Protection.

Mega Saksham programme at Thiruvananthapuram

Mr. Paul Antony IAS, Chief Secretary, Govt of Kerala, inaugurated the Mega Saksham programme in the State Capital, Thiruvananthapuram on 6 February 2018. The Mega Saksham programme that included the SAKSHAM Exhibition and Santhwana Sandhya, a musical evening with noted playback singer, Mr. Unni Menon at the Nishagandhi Auditorium was organised by BPCL Kochi Refinery and BPCL Marketing, Kerala.

Mr. Prasad K Panicker, ED(KR) welcomed the gathering and Mr. PK Thampi, CGM (Technical) administered the SAKSHAM fuel conservation pledge. Mr. MV Prabhakaran, CGM(HR) handed over the inaugural copy of the SAKSHAM special edition of *JwalaDhwani* to the Chief Guest,

who released the journal at this event. Fr. Roy Mathew Vadakkal, Chairman of Association for Intellectually Disabled, felicitated and Mr. Ramakrishnan TS, General Manager (Business & Network Planning) Retail South proposed the vote of thanks.

Earlier, Mr. Paul Antony inaugurated the SAKSHAM exhibition where BPCL Marketing groups, Retail, LPG, Lubes and Aviation had product and services displays for general awareness on BPCL brands, customer care and fuel conservation. M/s Keltron displayed energy efficient products at this SAKSHAM exhibition. The exhibition was followed by the musical programme that was organised in association with Association of Intellectually Disabled an NGO that has a network of over 400

special schools across Kerala. Close to 1000 specially abled students from these institutions participated at the event that also had invitees from Govt Stakeholders and Business Associates.

Just as music is a mantra for healing various ailments, this event by Kochi Refinery at Trivandrum has energised the young children who let go of their impediments and danced to their hero's tunes. Mr. Unni Menon had done this programme free of cost for this special group of children and likewise, the entire proceeds of this event has been extended to the NGO, for the nutrition, care and welfare of these specially abled children.

View full album at : <https://www.facebook.com/BPCLKochiRefinery>

BPCL SBI card campaign at KR city office

BPCL SBI card campaign for KR employees at City Office, Kundannur, Maradu was launched by Mr. S. Somashekar, CGM (Advisory Engg. Services), BPCL KR on 14 February 2018. Mr. Donny Varghese, BPCL Retail Sales (Ernakulam) presented the details of the smart card for responsible fuelling and savings.

ED's Award

Team Manufacturing Refinery (1) receives the ED's Award for best performing area in Energy Conservation from Chief Guest of the Valedictory Ceremony Mr. D Nandakumar, Director (Marketing), FACT. Mr. Prasad K Panicker, Executive Director (KR) presided over the function at KR on 15 February 2018.

SAKSHAM Energy workshop

Mr. Thampi P K, CGM (Technical) inaugurated the Energy Conservation Workshop for the 2nd batch of operating personnel on Steam Engineering. Mr. Raghu Nair N, Forbes Marshall facilitated the sessions.

Saksham Mela at Kochi Refinery

Saksham Mela, a 2-day campaign for KR employees and public was organized on 1, 2 February 2018. This is in addition to the Pledge taking, contests, marathons and awareness programmes carried out for SAKSHAM 2018 by Kochi Refinery during 16 Jan to 15 Feb 2018 for spreading the message of fuel conservation and the drive towards MeinHoonSaksham.

SAKSHAM - 2018 : Winners of BPCL KR Competitions

Essay (Malayalam)

1. Salim KK/OM & S
  2. Anil Kumar PN/Mfg
  3. Third Anthony Solomon/HR Estates
- Consolation :
Rajesh Kumar KK

Essay (English)

1. Praveen Anaswara/HR
  2. V Reshma / Prodn Planning
  3. Anthony Solomon/HR Estates
- Consolation :
Akhil Nair/Mfg -2

Essay (Hindi)

1. Anthony Solomon/HR Estates
  2. Nishant Choubey/Mfg
  3. Anshu Shalinee/HR
- Consolation :
Sangeeth Gopi/Maint

Slogan (English)

1. AN Vijayan/Fin
  2. Praween Kumar/ Mfg
  3. Elizabeth Davis / HR
- Consolation :
MK Ibrahim Kutty/ P&U Electrical

Slogan (Malayalam)

1. Ramachandran N/Proj
  2. Rajeendran PK/Maint
  3. Salim KK / OM&S
- Consolation :
MK Ibrahim Kutty/ P&U Electrical

Slogan (Hindi)

1. Nishant Choubey/Mfg
  2. Sankaranarayanan P / P&CS
  3. Ramachandran N/Proj
- Consolation :
Praween Kumar/ Mfg

Poster

1. Rajeendran PK/Maint
  2. Rajeev Raj/Mfg
  3. Sunil Kumar CB/ QC
- Consolation :
Pradeep Kumar PP /P&U

Quiz:

1. Sahron M Joy, Vijayaraghavan/E&C
  2. Gokuldas KK, Aravind R / AS-Inspection
  3. Seenanaik D, KG Mahidhar / Maint
- Consolation :
Alok Kumar Sharma, Arjun Jos / Mgmt Trainee

Retail KINGS crowned champions of BPCL Cricket League in Kochi

Braving the hot sun in the wide open Kochi Refinery oval, Retail Kings lifted the Champions Trophy of the BPCL Cricket league hosted by Kochi Refinery during 10, 11 February 2018. **Retail Kings** clinched the trophy with a royal 30 runs win over Lubes, LPG in the finals.

This win goes down as a very royal memory for Retail Kings as they bagged almost all top

mentions of the game. Scoring 53 of 40 balls, Retail Kings captain, B Rajashekar was adjudged Man of the Finals, of the tournament and of the league match!

After a closely fought win over **Energising Entities** in the league match, the **Lubes, LPG** team earned their spot in the finals and put up some fine knocks with their eye on the Cup. The

team led by Krishna Kumar, made a graceful Runners Up team in the finals at Kochi.

The highly energetic **Kochi Tuskers (KR)** led by George Thomas Philip, came third with their win over **Energising Entities**. **Energising Entities**, led by Milind Warhade had to settle for the fourth position.

Chief guest Mr. M. V Prabhakaran, Chief General Manager (HR) gave away the prizes in the presence of Mr. Ganesh P G, Chief General Manager (PETCHEM), Mr. George Thomas, General Manager (PR & Admin) and Mr. P. Balachandran (National Cricket Coach).

Hearty congrats to all four teams for the wins and sportive moments that has energised not just them, but Kochi Refinery as well!

Preparing for exams

Preparing for the exams is a very stressful experience for the entire family. Parents are anxious about their sons or daughters mental as well as physical health during the period. It should be noted that parents play a key role in helping their children cope up with examination stress. Parents should help their children in planning their daily routine such that there is ample space for rest, relaxation, dedicated study hours and for two most important things namely Sleep and Exercise.

Here are some tips to make life easier for the child and parent:

- Understand that examination is a menace only for those who are unprepared, so prepare a proper timetable.
- A balanced diet with plenty

of fresh fruits and vegetables topped with adequate hydration, is a must during this period.

- Make sure that the child has a proper desk in a quiet and pleasant place where they can concentrate on their studies.
- Allow him to sleep adequately.
- Discourage the use of caffeine or other stimulants to stay awake.
- Ensure that the atmosphere at home is calm, pleasant and supportive.
- Help the child when he/she is in stress.
- Parents and siblings should avoid watching TV so that the child is not distracted.
- Provide good and healthy food.

• Give the child some time for outdoor physical activities too to beat the stress and energise his brain.

• Encourage the child with positive thoughts and strokes

On the D-day, wake up the child well in time. Serve the child a light breakfast and ensure he has all items required for the exam, most importantly the Hall ticket. Finally wish your child all success and assure him that what is more important than scoring marks, is to make a mark.

Dr. K. G Francis
Chief Medical Officer

Varnam Exhibition at BPCL Mega Saksham programme

Over a decade, Varnam-All Kerala Children's Painting competition, a premier painting competition has been encouraging children to take up the brush and paint their dreams. Children from first standard to Plus II compete in the event in different levels.

Unlike most of such competitions, there is no entry fee and children are encouraged to compete through notices circulated in Government schools and banners displayed in public places. Over thousand students attend the

competition every year. Varnam that is conducted as part of the Oil & Gas Conservation Mass Awareness Campaign has also helped us to create an awareness on the importance of fuel conservation among the younger generation and their parents.

This year, Varnam was conducted on Sunday, 11 February 2018 at Sacred Heart Higher Secondary School, Thevara, Ernakulam. Over 200 students participated in 5 categories. The topics ranged from - "Your choice", "My House",

"Forest", "Colours and "Swachtha". Using their brushes, colours and creativity, children painted wonderful creations in the 2 1/2 hour competition.

The Varnam exhibition organized as part of the Mega Saksham Programme was organized at Durbar Hall Ground in Ernakulam by BPCL Kochi Refinery and BPCL Marketing (Kerala). Mr. P K Thampi, Chief General Manager (Technical), BPCL Kochi Refinery inaugurated the exhibition in the presence of Mr. Venkataraman Iyer, State Head (BPCL - Retail), Kerala, Mr. P Sengottaiyan, DGM(Energy), Kochi Refinery and officials of BPCL KR & Marketing, Kerala.

Mr. PK Thampi, and Mr. Venkataraman Iyer, distributed the prizes to the winners of Varnam Contest as well as the winners of the All-Kerala Inter Collegiate Quiz and Debate contests.

All Kerala Inter Collegiate Quiz Winners

All Kerala Inter Collegiate Debate Winners

VARNAM PRIZE LIST

Winners of Varnam 2018

Category A (Standard 1 & 2)

First Prize : Sivani Chandra Babu, Chinmaya Vidhyala, Kannamaly
 Second Prize : Preethy S Raj, Marthoma Public school, Kakkanad
 Third Prize : Marfi MM, St. Mary's H S S, Thalacode
 Consolation prizes :
 • Anamika Aji, LPS Arayankavu
 • Thamanna M S, Bhavan's Vidyamandir, Girinagar
 • Amanjeet MS, Kendriya Vidyalaya, Kadavantra

Category B (Standard 3 & 4)

First Prize : Sreya Ramesh , St. Antony's C E M L P School
 Second Prize : Aleena Elma John, Giridheepam Bethany Central School, Kottayam
 Third Prize : Sreelakhmi Jayaram, S D V E M H S S, Alappuzha
 Consolation prizes :
 • Sarah Theresa Sebastian, Kendriya Vidyalay I, Kochi
 • Gopika Sumesh A , KV INS Dronacharya, Kochi
 • Dinraj P S, L P S Arayankavu

Category C (Standard 5 to 7)

First Prize : Swathy Sajeev, St Francis UP School, Amballoor, Ernakulam
 Second Prize : Sreya Ben Surendran, Marella Public School Perumpilly, Narakkal
 Third Prize : Nandana K U, Bhavan's Vidya Mandhir, Eror
 Consolation prizes :
 • Ishitha Sajith, Kendriya Vidyalaya No .1 Navel Base Kochi
 • Arun Jith C H, Santa Maria Senior Secondary School, Mundamveli
 • Diljith P S, S N D P H S S, Udayamperoor

Category D (Standard 8 to 10)

First Prize : Shethal Shobi, Bhavan's, Eror
 Second Prize : Harigovind N, NSS EMHS Perunna, Changanssery
 Third Prize : Athul S Raj, MD Seminary HSS, Kottayam
 Consolation prizes :
 • Nismal U, HSS Chettikulangara
 • Theerdha Gopakumar, Vidyodaya School, Thevakkal
 • Naslin Salim, Leo XIII EM Central School, Alappuzha

Category E (Plus 1 & Plus 2)

First Prize : Amaljith Rameshan, St Paul's HSS, Veliyanadu
 Second Prize : Edvin Raju, Chavara Public School, Pala
 Third Prize : Jijo Varghese, Govt. HSS, Mulamthuruthy
 Consolation prizes
 • Joel P Roy, Sacred Heart HSS, Thevara
 • Jaquilin Johnson, Kendriya Vidyalaya, Port Trust Kochi 3
 • Sumesh S Prabhu, Sacred Heart HSS, Thevara

Category A - First Prize **Sivani Chandra Babu**
Chinmaya Vidyalaya Kannamaly

Category B - First Prize **Sreya Ramesh**
St. Antony's CEMLP School

Category C - First Prize **Swathy Sajeev**
St. Francis UP School, Amballoor, Ekm.

Category D - First Prize **Shethal Shoby**
Bhavan's, Eror

Category E - First Prize **Amaljith Rameshan**
St. Paul's HSS, Veliyanadu

Discover Refinery Programme

All new format for Saksham 2018

Discover Refinery Programme in its brand new avatar was launched by Mr. Murali Madhavan P, Chief General Manager (Operations) Kochi Refinery in the presence of Mr. George Thomas, GM(PR & Admin) and Mr. S Somachudan, DGM (Refinery Coordination, Industrial & Commercial, Kochi) at Kochi Refinery on 10 February 2018 as part of SAKSHAM 2018.

The Discover Refinery Programme is a people-centric initiative of Kochi Refinery launched over a decade ago for employees and their family members to know more about Kochi Refinery.

We have now re-engineered the programme to include an in-depth appreciation of the Refinery, BPCL Brands and Marketing network to get a complete picture of Mega Kochi Refinery of Maharatna BPCL.

Exclusive sessions are handled by experts from Kochi Refinery and the marketing groups with live demos. A batch of 50 can avail the facility on 2nd Saturday of every month. The team is also taken on a guided tour of the Refinery. Reservations are made at the PR Dept on a first cum first serve basis only.

"Very informative. Entertaining . Good interaction with marketing team. Happy to be a part of Discover Refinery Program."

HCM Gowd/AS

"Excellent arrangement thanks PR team good coordination and arrangement for this program."

Sajeev/ P&U

► Discover Refinery Programme in its brand new avatar being launched by Mr. Murali Madhavan P, Chief General Manager (Operations) Kochi Refinery in the presence of Mr. George Thomas, GM(PR & Admin) and Mr. S Somachudan, DGM (Refinery Coordination, Industrial & Commercial, Kochi) at Kochi Refinery on 10 February 2018 as part of SAKSHAM 2018.

DRP Team

► Hariprasad K R (Process Engineering) at an interactive session on Kochi Refinery.

► Kavitha Mathew, Asst-Manager (PR) speaks about Brand BPCL and Kochi Refinery.

► Sumesh Nair, Area Manager (I&C) of Industrial and Commercial Business group shares about I&C business in Kerala.

"Very good program. Very useful for our family members to know more about BPCL."

Rajeesh P.T./MFG

"Congratulations for this very good initiative (New DRP). Please also distribute booklets to know more about BPCL Refinery"

Krishnakumar C S/ OM&S

► Priyank Sethi, Asst-Manager Sales (LPG) gives them a thorough picture about Bharatgas and the LPG business of BPCL

► Donny Varghese (Sales Officer, Retail) gives live demos on quality checks of fuel.

► Talking to them about the Lubricants Business, A Aftaab Manzoor, Asst-Manager, Marketing (Lubes).

► Mr. S Somachudan, DGM (Refinery I&C Coordination, Kochi) distributes prizes for participants

DRP Resource Group

SERVICE CITATION

30 Years

Joseph Alozius K.J.
Maintenance

Saji Joseph
Maintenance

Jayaprakas K.
Maintenance

Manuel C. A.
Maintenance

Manoharan K.
Maintenance

Raju M. P.
Maintenance

25 Years

Unnikrishnan K. G.
Maintenance

Padmanabhan K.
Project Units

Amar Bahadur Singh
Project Units

25th WEDDING ANNIVERSARY

Mr Ashokan C.K./ Maint & M.K. Radha

TRANSFERS

P&CS

Premanand R. (Engineer)

SHIFT ADMN

Balagangadharan K. (D.G.M)

Karunanidhi T. V. (D.G.M)

OM & S

Philly Cherian (D.G.M)

P&U - UTILITIES

Saneesh A.G. (General Workman-A)

SUPERANNUATION

Mr. Peter Palely who joined KR in Maintenance department in February 1983 is retiring from the same department.

Mr. Prathapan C.K. who joined KR in Maintenance department in January 1985 is retiring from the P&U department.

CONGRATULATIONS

Mr. Moosakutty V.S./ HR has successfully completed LLM in Maritime Law from Kerala University of Fisheries & Ocean Studies.

NEWLY WED

Shambu S. Nair /P&U and Remya S. Vinayachandran K. S. /P&U and Chippy

Vaibhav Praveen
S/o Praveen Kumar V.S./
OM & S

Gayathri. B.Pillai & Govindraj.V.Pillai
Children of S. Bindu Raj/
Finance

HEARTY CONGRATS

Ms. Mridula Vinod, W/o Vinod T/P&U on winning the bumper prize of **Yummy Delights 2017.**

Red Velvet Cake

View recipe:
www.facebook.com/BPCLKochiRefinery.

KR records 53 Million Accident free man-hours

BPCL-KR achieved another milestone of 53 million accident free man-hours on 20 Feb 2018. A contact programme was arranged at TFMC in which Mr Damien Gracious KD, CGM (HSE) welcomed the gathering and Mr. Thampi P.K., CGM (Tech) and Mr. Murali Madhavan, CGM (O) spoke.

“Best Woman Employee In PSU Award” Ms. K. Shreya, Mumbai Refinery

It was a moment of pride for the entire BPCL family when Ms. K. Shreya was recognised with the “BEST WOMAN EMPLOYEE” award third place in the entire Public Sector. This award was presented at the 28th National Meet of the Forum of Women

in Public Sector which was held on 12th & 13th Feb 2018, at Guwahati.

This prestigious award was received by Ms. K. Shreya at the hands of Mr. Sarbananda Sonowal, Honourable Chief Minister of Assam.

A Tribute To My Friend George Thomas

George Thomas was born to late KG Thomas and Leela Thomas of Kurudamannil family at Ranni, Pathanamthitta. Since his father was working in Kerala PWD at Calicut, he had his secondary education at St. Joseph's High School, Calicut and Pre-Degree at Malabar Christian College, Calicut. Thereafter, he joined Regional Engineering College, Calicut (presently National Institute of Technology, Calicut) in Sept. 1977, along with MP Jayan, PG Varghese, SR Visweswaran and me. He was a day scholar and he was the top scorer in B Tech first year exam at REC, Calicut. He completed his Graduation in Mechanical Engineering in First Class with Distinction.

He and I were placed in Appolo Tyres, Chalakudy through campus recruitment in July 1982. George continued there till November, 1982. He was my roommate for four months during our stay at Chalakudy. He was the first person in our batch to be appointed in erstwhile Cochin Refineries Limited in December, 1982. Later I joined CRL in April, 1983.

I was very close to him throughout our professional life. He had a good grasp of financial matters and was sought as an advisor by many for financial planning. George was very systematic in official matters and maintained a pleasant countenance throughout, in spite of setbacks he faced during his career. George,

a good go-getter was invariably one of the jovial members in our RECCA get togethers. Last year, we were at the World Recca meet at Goa along with our families.

George was leading a very happy and contented life with his wife Meera and their two lovely daughters Nithya and Diya. His untimely death was a shocking news for his friends and colleagues. I will always cherish fond memories of George.

I pray to the Lord Almighty, to give strength to his family members to bear the loss of my dear George.

K .Narayan
DGM (Vigilance)

Face the exams with a positive mind and success will be yours

Dear children as the academic year is coming to a close, you will be getting ready to face the Board /Annual exams in a few weeks from now. Are you ready for it? Teachers have done their duty in finishing the portions in time and now all that you have to do is to start revising. Make a time table for study. With the new model of assessment you will have to be prepared for the cumulative portions. And so it is imperative that systematic study be followed.

The best time to study is early morning when your mind is uncluttered and refreshed after a good night's sleep. But study time can vary from person to person. For some, late night study is more fruitful. So choose your study time accordingly.

Eat well and sleep well. For the brain to assimilate and store all the facts and figures you are learning it is very important that you eat healthy food and drink lots of water. Also 6 hours of sound sleep is needed for you.

Stay away from all distractions. Reduce screen time. Excessive time spent on computers or smart phones will be detrimental to concentration. Spiritual rejuvenation can be enhanced by regular prayers and meditation.

Remember, if you fail to plan you are planning to fail.

So here is wishing each one of you the very best in the forthcoming exams.

God Bless.

Mala B Menon (Principal, CRS)

YOUNG SCIENTISTS

Jerin Peter and John Savio of class XI won the A.P.J. Abdul Kalam award by securing 2nd position for their 'Idea Presentation' at the interschool competition 'Shastra 2018, Children's Science Congress' jointly conducted by Shastra Trust and the Rotary Club of Cochin Lords at Campion School, Edapally on 19 & 20 January. Their presentation was based on Physics- "Personal Home Assistant, Snoboy".

kaleidoscopic creativities at CRS

GYAN - 2018, the Annual School exhibition unfurled the kaleidoscopic creativities of the students in all its splendour. Mr. Raj Mohan (Former DGM, L&D, BPCL-KR) inaugurated the exhibition.

Working & still models, language games, Caption contest, Art gallery summed up the events of the day. A mini food counter was put up by the members of the Integrity Club and the profits garnered have been mobilised towards charity work.

As part of the exhibition an inter school Mathematics competition was conducted in memory of Late. P.V.Namboodiri, former Mathematics Teacher of CRS. The event was judged by Mr. Raj Mohan, Mr. T.K. Jacob (Former Teacher, CRS). 14 schools from the district participated in the event. The Chief Guest of the Valedictory function was Mrs. Indira Namboodiri (W/o Late. P.V. Namboodiri). The Ever Rolling Trophy was won by Navy Children's school.

Athletic Meet

Cochin Refineries School at the Central School Ernakulam District Athletic Meet 2018 held at Maharaja's Ground on 13 January, 2018 organised by Ekm District Sports Council. Athul Pinheiro of Class X bagged Silver in the Senior Boys 400 Mts race and the Senior boys bagged Silver in 4X 400 Mts Relay.

Athul Pinheiro (X), Rosh Roy George (X), Bijil.K.V (X), Pranav.R(IX)

Mini athletic meet

Congrats to winners of the Ernakulam District Mini Athletic Meet 2018 held on 9 January at Maharaja's Ground Ernakulam.

Peeyusha Mariam Shaji (VII), Poornendhu R (VI), Savery.C.U(VI), Meghna Hari (VI) - Bronze (Relay 4x100 Mts Under-12 Girls)

Poornendhu R (Class - VI)
Bronze (Girls Under- 12 100 Mts Race)

Anirudh Suresh (Class - IV)
Gold (Boys Under-10 Long Jump)

Giri.V.Gopan (VII), Aibel Vimal (VI), Johaan Shaji (VI), Krishna Singh (VI) - Silver (Relay 4x100 Mts Under-12 Boys)

KUDOS

Regional Science Exhibition held at Toc- H, Vyttila, on 6th January. These two teams participated in the senior & junior the CBSE The working model "Laser Audio Transmit" presented by Abin Siby and Ravikeerthi Menon of class XI, and the working model "Medrone" presented by Aravind Chandran and Alen. K.Bijoy of class VII, have been selected to the National Level.

Juniors

Seniors

मन कहता है

लंबे पचीस साल.... सरला गाडी से उतरी । दिल में एक शीतलता-सी छाने लगी । मेरा गाँव, मिट्टी की वह खुशबू..... पैर रखते ही चिताएं और परेशानियाँ गाँव की ताज़ी हवा में बह गई ।

वह घर की ओर बढ़ी । हाँ, बदलाव तो आया है मेरे गाँव में, बदलाव प्रकृति का नियम तो ही है । कुआँ वहीं है, लेकिन मोटर लगा है । इसलिए पनघट सूना है । खेत, लहराते हुए खडा है, लेकिन बैल की जगह ट्रैक्टर ने अपना लिया है ।

घर पर सब राह देखकर बैठे थे । सरला सामान रखकर बाहर निकली और बोली, "अरे, मैं अभी आई ।" वह नदिया किनारे बढ चली । रास्ते में बरगद का पेड अपनी दाडी फैलाकर खडा है । नदी कल कल करती बह रही है । सरला को देखकर जैसे पहचाना नहीं । अरे, पचास की होने वाली है, बीस साल का रूप ही कहाँ ?

बुआ, चाची, दीदी...। चाची ने प्यार से कहा, "टॉयलट में गरम पानी रखा है, जाकर नहा ले । खाना तैयार है ।" सरला ने देखा, चाची के सिर पर एक भी बाल काला नहीं । दांत भी टूटे हैं । शरीर कुछ झुक गया है । फिर भी उसकी चुस्ती में कोई कमी नहीं ।

खाने के बाद सब उसकी चारों ओर बैठ गए । पुरानी बातें दोहराते, कहानियाँ सुनते सुनाते...। लेकिन सरला उदास

थी । ब्याह कर शहर गई थी। बच्चों का पंख लगने से पहले पतिदेव भगवान को प्यारे हो गए थे । बच्चों को पालने पोसने के चक्कर में पचीस साल बीत गए । बच्चों की इच्छाओं को पंख लगाते, अपनी इच्छाएं भूल गई । आज बच्चे अपने घर से उडकर चले गए । सरला अकेली हो गई, थक गई थी । लग रहा था ज़िंदगी खतम हो गई, अब जीवन में और कुछ बाकी नहीं रहा है ।

चाची बोली, "अरी तू कहाँ बूढी हुई है? मुझे देख, साठ पार कर दिया है मैं ने। लेकिन मन ने कभी माना नहीं कि मैं बूढी हो गई हूँ । मैं आज भी अपने

को तंदुरुस्त और जवान मानती हूँ । और तू ! क्यों अपने आप को निराश करती हो ? अरे तेरे आगे और ज़िंदगी बाकी है । तू ने ये पचीस साल खोया नहीं, जिया है । पेड पर तो न चढ सकती है । लेकिन तू ने, तेरे अपने को ऊपर चढाया है । तू ने अपने जीवन को सार्थक बनाया है ।" आम चूसते हुए वह बोली, "अरी आम का पेड तभी सार्थक बनता है जब वह फल देने लगता है । आज तक तू औरों के लिए जीती रही, आज से अपने लिए जियो । तुझे बहुत कुछ करना बाकी

है । रुको मत, थको मत, चलो, आगे बढो ।"

सरला के अंदर से कुछ बिजली-सी चमकती निकली गई । उसको सुकून मिला, वह एक ताज़गी महसूस करने लगी । कब आँख लग गई, मालूम नहीं ।

चिडियों की चहचहाहट सुनकर उसकी आँखें खुली । उसको लगा, यह सुबह बहुत सुंदर है । वह बाहर की ओर निकली । ठंडी हवा में वह तालाब के पास पहुँची । उतरकर वह अपनी छपि देखने लगी । सरला को वह अद्भुत नज़ारा मिला, उसने दो चमकती हुई आँखें देखी, झुर्रियाँ रहित मुख पर एक ऊर्जा झलकने लगा ।

एक आत्मविश्वास के साथ वह ऊपर चढी । " अरे मुझमें वह जोश है, मेरे आगे बहुत बडा रास्ता है, कोई मेरी सहायता मांग रहा है । मुझे आगे बढना है, और भी जीवन में कुछ करना है ।" सरला बहुत खुश थी ।

नदियाँ, पेड-पौधे, तालाब....। सबने उसका स्वागत किया । उसका मन बोलने लगा, मुझे और जीना है, बहुत दूर चलना है ।

दुर्गा प्रिया जी/
पी & सीएस विभाग

ज़िन्दगी : एक अनोखा खेल

सॉझ हुई, सूरज ढला,
प्रकाश किधर चला गया ?
अंधकार ने अपना कदम बढ़ाया

गर्व से शीतलता फैलाया
कुछ लोगों ने आनन्द लिया
पर कुछ हुए उदास
लेकिन उनको थी प्रतीक्षा
मिट जाएगा अंधेरा
ज़रूर आएगा प्रकाश ।

समय बीत गया
सूरज उगने लगा
अंधकार मिट गया
फैलने लगा उजाला
लोग बढ़ने लगे, नए दिन की ओर
पर पता था उन्हें
फिर उजाला मिट जाएगा
अंधकार फैल जाएगा ।

जीवन है एक ऐसा खेल
जैसे सॉझ-सवरे की आँख मिचौनी
खुशी और दुख की
ऊँचाई और गहराई की
हर पल को खुशी से अपनाओ
कठिनाइयों से लड़ो
आशा को अपनाओ
खूब जी लो, आगे बढ़ो।

अदिति जी पाई/
XI C, सीआर स्कूल

पेट्रोलियम शब्दावली

Mercandile - वाणिज्यिक
Merit - गुण, योग्यता
Method - विधि, प्रणाली
Methodology - कार्य प्रणाली
Middle distillate - मध्यम आस्रुत
Migrant - प्रवासी
Mileage - मील दूरी
Milestone - मील पत्थर, विशेष उपलब्धि
Mineral oil - खनिज तेल
Minimum - न्यूनतम, कम से कम
Minimum subscription - न्यूनतम
अभिदान
Mining - खनन
Ministerial - लिपिकवर्गीय
Ministry - मंत्रालय
Minor - अवयस्क
Minutes - कार्यवृत्त, टिप्पण
Misappropriation - दुर्विनियोजन
Miscellaneous - विविध, फुटकर

Miscible - मिश्रणीय
Misconduct - कदाचार
Mismanagement - कुप्रबंध
Mission - लक्ष्य
Misuse - दुरुपयोग
Mode - ढंग, प्रकार
Mode of despatch - भेजने का तरीका
Mode of supply - आपूर्ति का तरीका
Model - निदर्श
Moderator - संचालक, मर्यादक
Modernization - आधुनिकीकरण
Modification - संशोधन, आशोधन,
Modus operandi - कार्य प्रणाली
Monitoring - निगरानी
Monopoly - एकाधिकार
Monotony - एकरसता
Monthly - मासिक
Moral - नैतिक
Moral obligation - नैतिक ज़िम्मेदारी

Morale - मनोबल, हौसला
Mortgaged property - बंधक संपत्ति
Most Immediate - अति तत्काल
Most urgent - अति तुरंत
Motion - प्रस्ताव
Motive - उद्देश्य
Mould - सांचा
Movable - चल, जंगम
Movable property - चल संपत्ति
Movement - आंदोलन, संचलन
Movement in prices - कीमतों में
उतार - चढ़ाव
Movement of stock - स्टॉक संचलन
Movement pattern - संचलन का स्वरूप
Movement sheet - गमनागमन दर्शिका
Multilateral - बहुपक्षीय
Multiple loading - बहु-विध लदान
Municipality - नगरपालिका
Muster roll - हाज़िरी रजिस्टर
Mutual agreement - पारस्परिक करार
Name Plate - नाम पट्ट
Named - नामित
Namely - अर्थात्
Narration - व्याख्या, वर्णन

ചക്കര

“ഭദ്ര...” ഉറക്കെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വ്യഭ ചക്കരക്കടയിലേക്കു കയറി. മഴ നനഞ്ഞു വിറയ്ക്കുന്ന ചുണ്ടുകൾ വീണ്ടും നീട്ടി വിളിച്ചു. “ഭദ്ര...”

പ്രശാന്തസുന്ദരമായ സന്ധ്യ മയങ്ങിയതും എങ്ങുനിന്നെന്നറിയില്ല, പെട്ടെന്നാണ് ശക്തമായ കാറ്റും മഴയും എത്തിയത്. കച്ചവടം കഴിഞ്ഞ് ചക്കരക്കട്ടികളെല്ലാം തക്കാളിപ്പെട്ടികളിലടക്കുകയായിരുന്ന ഭദ്രൻ ഞെട്ടിത്തരിഞ്ഞു. ‘അമ്മ!’ ആകെ നനഞ്ഞു വിറയ്ക്കുന്നു. തലയിൽ ചുറ്റിയ തോർത്തുകൊണ്ട് അമ്മയുടെ നനഞ്ഞ മുടി തോർത്തി മുഖം തുടച്ചു. ചക്കരപ്പെട്ടിക്കു പുറത്തു പിടിച്ചിരുത്തി. കാറ്റടിച്ചു കയറ്റിയ മഴത്തുള്ളിയാൽ രണ്ടു പേരും നനയുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അകലെ മലയടിയിൽ ചുളമരങ്ങൾ കാറ്റിനോടു പടവെട്ടുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് വീഴുന്ന മിന്നൽ വെട്ടത്തിൽ മരങ്ങൾ ഉഗ്രരാക്ഷസന്മാരെപ്പോലെ ഇളകിയാർത്തു. ഇരുട്ടുപരന്ന മലയിൽ പ്രേതങ്ങൾ നൃത്തം ചെയ്യുംപോലെ! അവിടെയാണച്ഛനെ അവസാനമായി കണ്ടത്. ഇതു പോലെ മഹാമാരി പെയ്തൊഴിഞ്ഞൊരു

രാത്രിയിൽ. പാട്ടത്തിനു കൃഷി ചെയ്ത കണ്ടം കോയ്യാറായി നിൽക്കുമ്പോഴാണ് മട വീണ് എല്ലാം തുലഞ്ഞത്. കീടങ്ങൾക്ക് നൽകി ബാക്കി വന്ന അമൃതം എടുത്തച്ഛൻ മല കയറി, നിത്യജീവൻ പുൽകി. നാട്ടാരും വീട്ടാരും രാത്രിമുഴുവൻ തിരഞ്ഞു. ഒടുക്കം പുലരാറായപ്പോൾ ചുളമരങ്ങൾക്കിടയിൽ...

നാട്ടുവഴിയരികിൽ നാലുകമ്പിൽ വലിച്ചുകെട്ടിയ പഴയ ഫ്ലക്സി നടിയിൽ ചക്കരവിൽക്കുകയാണ്

ഭദ്രൻ. കനിവില്ലാതാഞ്ഞുവീശിയ കാറ്റ് കമ്പൊടിച്ചു, കടമറിച്ചു. ആകെ നനഞ്ഞു. ഫ്ലക്സുപിച്ച് അമ്മയെ ചെർത്തു പുതച്ചു.

മുറ്റത്ത് ചിതയെരിയുമ്പോൾ താളം തെറ്റിയ മനസ്സുമായി അമ്മ. വൈദ്യരു പറഞ്ഞ മരുന്നെല്ലാം കൊടുത്തു എന്നിട്ടും ...ഒരു ദിവസം ചക്കരപ്പെട്ടിയുമായി വീട്ടിലെത്തുമ്പോൾ അമ്മയില്ല. അന്വേഷിച്ചു പാടവരമ്പിലൂടെ പുഴക്കരയിലേക്ക് പോകുന്നത് >>

പ്രതിധ്വനി

ക്യാമറ.

കാലത്തെപ്പകർത്തിയെടുത്ത് ചില്ലിട്ടടച്ചു തൂക്കാൻ സഹായിക്കും ഒരു മിന്നിലിൽ നിന്റെ ചിരി ഒപ്പിയെടുക്കും, ഒരമർത്തലിൽ നീ പ്രതിരൂപമായി പതിയും വിദൂരങ്ങളെ മാടി വിളിച്ചെന്റെ കണ്ണിൻ മുൻപിൽ നിറുത്തും ക്യമാറക്കണ്ണുകൾ ചെറുതെങ്കിലും അതിലൂടെ പകർത്തുന്ന ചിത്രങ്ങളെത്രവലുതെന്ന് ഏതോ ഒരുസായന്തനത്തിൽ നമ്മളോർത്തു പോകും .

ക്യാൻവാസ്

മോണാലിസയെപ്പോലെയാണ് ചില ചിത്രങ്ങൾ അവർ ക്യാൻവാസും കടന്നുപോയിക്കളയും വരച്ചയാളെ നോക്കുകുത്തിയാക്കി

കാലം ചിത്രങ്ങളെ കൈനീട്ടി സ്വീകരിക്കും ചായക്കുട്ടുകളേയും ചില ചിരികളിൽ തേങ്ങലുണ്ട് കണ്ടു കൊണ്ടു കേൾക്കാം കണ്ണുകളിൽ നഷ്ടത്തിന്റെ തിരയിളക്കങ്ങളുണ്ട്

മുറിഞ്ഞുപോയ ഏതോ വാക്കിന്റെ വിത്തുകൾ ക്യാൻവാസിൽ ഓടിക്കളിക്കുന്നതു കാണാം ക്യാമറയും ക്യാൻവാസും ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ എനിക്കുറപ്പാണ് ഓർമ്മപ്പുകൾ വിടരില്ലായിരുന്നു നിന്റെ ചിരിയും ചിത്രങ്ങളും പൂക്കളായി വിടരില്ലായിരുന്നു.

വരുൺ. എം സി.ക്യൂ.സി.ലാബ്

» കണ്ടവരുണ്ട്. നാടു മുഴുവനും അന്വേഷിച്ചു. പലർ പറയുന്നത് കേട്ട് എത്ര അമ്പലങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞു; കണ്ടില്ല.

അമ്മയൊന്നിച്ച് എല്ലാവർഷവും പിറന്നാളിന്, മൂന്നു വയസ്സുവരെ താൻ കഴിഞ്ഞിരുന്ന അനാഥാലയത്തിൽ പോകുമായിരുന്നു. സ്വാമിക്ക് ദക്ഷിണ വച്ച് അനുഗ്രഹം വാങ്ങുവാൻ.

ചുള്ളമരങ്ങൾക്കപ്പുറം ഉയർന്ന മലയാണ്. അതിനുമുകളിലാണ് കാല ഭദ്രയുടെ കോവിലിൽ. വർഷത്തിലൊരു ദിവസം മാത്രം പൂജ, ഗുരുതി. കർക്കിടകത്തിലെ അമാവാസി നാൾ. അന്ന് നാട്ടാരും, കാട്ടാരുമെല്ലാം ഉത്സവം കൂടാണെത്തും.

മഴയുടെ ശക്തി കൂടിവന്നു. ഭദ്ര... ഭദ്ര... അമ്മ വിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒത്തിരിനാളായി താൻ കേൾക്കാൻ കൊതിച്ച വിളി. അമ്മയെ ചേർത്തു പിടിച്ചു.

“എനിക്കുവയ്യാണ്ടായി... നീ ഒരു പെണ്ണാളെ കൈപിടിച്ചുകൊണ്ടോ...ഭദ്ര...”

അടുത്ത കുടിയിലെ ലീലയുടെ പിഞ്ചിയ മുണ്ടിന്റെ തുമ്പിൽ തുങ്ങി “എനിച്ച് വെചക്കുന്നു...എനിക്ക് വെചക്കുന്നമ്മേ” എന്ന് കരയുന്ന കുട്ടിയുടെ ചിത്രം മനസ്സിലേക്കോടി വന്നു. “നീയാ മുണ്ട് കീറുല്ലോ... കുട്ടിയേ... അമ്മ വരരായി ഇപ്പം കഞ്ഞിതരാട്ടോ”. വലിയ വീട്ടിലെ വീട്ടുപണിയാണ് ലീലയുടെ അമ്മയ്ക്ക്. ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ച് പോയി. പണി കഴിഞ്ഞ് അവരുടെ

പയ്യിനുള്ള കാടിയുമായാണ് അമ്മ വരുക. അതിൽ നിന്നിത്തിരി വറ്റ് മോഷ്ടിച്ചാണവരുടെ ഉച്ച.

നാട്ടുവഴി കഴിഞ്ഞാൽ വലിയ വീട്ടിലെ തെങ്ങുംപറമ്പാണ്. അതു കഴിഞ്ഞ് കണ്ണത്താ ദൂരത്തോളം പാടം. അതിനുമപ്പുറം കാലവാഹിനി. തെങ്ങിൻ പറമ്പ് തീരുന്നിടത്താണ് ഭദ്രന്റെയും ലീലയുടെയും കുടിലുകൾ.

ഇനിയും മഴയ്ക്കൊരു ശമനവുമില്ല. ആരാധനയിലെ ആഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ് നവവധു അവരെ ചുറ്റി നിന്നു. “ഭദ്ര... ഭദ്ര...” അമ്മയപ്പോഴും താഴ്ന്ന ശബ്ദത്തിൽ വിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മഴയിൽ നനഞ്ഞ ചക്കര മധുരമായി അവർക്കു ചുറ്റും ഒഴുകിപ്പരന്നു.

പ്രണയപർവ്വം

ആരുമല്ലെന്നു മൊന്നുമില്ലെന്നുമൊരായിരം വട്ടമാണയിട്ടെങ്കിലും നൂറു നൂണയതു നാവു ചൊല്ലീടില്ലെന്നീരെന്നോനേറെ നേരമായെങ്കിലും കാര്യകാരണമേതുമേയില്ലകതാരിലുണ്ടായ വേറിട്ട ചിന്തകൾ കണ്ണുനീരിലെ ഉപ്പിനെ ഉമ്മവച്ചു-ണമയോടെ ഞാൻ ഏറ്റു പറയട്ടെ.

കണ്ണടയ്ക്കിലും, കണ്ണിമയ്ക്കുള്ളിലും പൊൻ പ്രകാശമായ് നീ നിറഞ്ഞീടുന്നു കല്ലു കടലാസു, കാട്ടു പുച്ചെടിയിലും ഇല്ല, ഇല്ലാതില്ല-ഒന്നിലും നിൻമുഖം.

താഴ്, മോടാവലുമിട്ട മാനസ-വാതിലെപ്പഴോ തള്ളിത്തുറന്നു നീ ദീപമത്രയകലെയെന്നാകിലും ആഭ തേടിയടക്കും ശലഭങ്ങൾ ചിറകുരുകി കരിഞ്ഞു പോയിടിലും ചരമ സീമയാണവരുടെ നിർവ്വൃതി.

ആഴി തനിലുണ്ടാവാനു കേന്ദ്രങ്ങൾ വാഴുമാരാമ, മുഷര ഭൂമിയിൽ ആർത്തലയ്ക്കുന്ന കാറ്റു തന്നല്ലയോ ഏറ്റു പാടുന്നതോടക്കുഴലിതിൽ ഇറ്റു സാന്താനം നീയുമില്ലെങ്കിലീ മർത്യ ജീവനു വേറെന്തു കൗതുകം? ഓർത്തു വയ്ക്കുവാ, നുള്ളും തണുക്കുവാൻ പേർത്തു പാടു നീ ആ ഗാനനിർത്ഥരി.

അതി മാനുഷികമെന്നു കാട്ടീടുവാൻ അവനിലെന്തുണ്ടു ചോദിച്ചിടും ചിലർ അരുതരുതെന്നു മുദ്ര കുത്തീടുവാൻ അപഥമെന്നും നിലവിളിക്കും പലർ.

ലോകരെന്നു പേരിട്ടു വിളിക്കിലും ദേഹ മോഹമല്ലെന്നതു നിശ്ചയം.

നേരു ചൊല്ലു നീ, ഉള്ളിൽ പുതച്ചില്ലേ ചുടു പകരുമീ സൗഹൃദകമ്പളം. സ്നേഹമേ, നിന്റെ ശീതള സ്പർശത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യുമെന്നുമെൻ മാനസം.

ബിന്ദു രാമചന്ദ്രൻ
W/o എം.കെ. രാമചന്ദ്രൻ
പി.എസ്.എം

സ്റ്റേബിമോൻ കെ.ഡി.
പി ആൻഡ് യു

കത്തുകൾ FIRST MEAL - BEST DEAL

ബി.പി.സി.എൽ കൊച്ചി റിഫൈനറി തൃപ്പൂണിത്തുറ നഗരസഭയുമായി സഹകരിച്ചു കൊണ്ട് സാമ്പത്തികമായി ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പ്രഭാതഭക്ഷണം നൽകുന്ന FIRST MEAL എന്ന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചതിൽ വളരെയധികം സന്തോഷിക്കുന്നു. ഈ തീരുമാനം എടുത്തവർക്ക് അഭിനന്ദനങ്ങൾ. സമൂഹത്തിലെ പാവങ്ങളുടെ ഉന്നമനത്തിനായി ഇത്തരം പദ്ധതികൾ ഇനിയും നടപ്പിലാക്കാൻ ആത്മാർത്ഥമായി ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഇബ്രാഹിം കുട്ടി
പി ആൻഡ് യു

‘ബീച്ച്’

കുട്ടി വീട്ടിൽ നിന്നിറങ്ങി കടൽത്തീരത്തേക്ക് നടന്നു. വലിയ ദുഃഖങ്ങൾ വന്നാൽ അതാണ് രീതി. വഴിയിൽ സാമാന്യം തിരക്കുണ്ട്. അസ്തമയം കാണാൻ ടൂറിസ്റ്റുകൾ തിരക്കിട്ട് പോകുകയാണ്. ഇന്ന് അമ്മ ഒരുപാട് വഴക്കു പറഞ്ഞു. ഒരു സമയത്ത് തല്ലുമെന്ന് വരെ തോന്നി. അമ്മയല്ല, രണ്ടാനമ്മ. അമ്മ മരിച്ചതിനുശേഷം അച്ഛൻ രണ്ടാമതു വിവാഹം ചെയ്തതാണ് അവരെ. അവർക്ക് എന്നെ ഇഷ്ടമല്ല, എന്നെ വേണ്ട. അല്ലെങ്കിൽ ഇത്ര ചെറിയ ഒരു കാര്യത്തിന് ഈ മാതിരി പെരുമാറുമോ? കുറച്ചു നാളായിരിക്കുന്നു ബീച്ചിൽ പോയിട്ട്. കുറെ നേരം ഒറ്റയ്ക്ക് ഇരിക്കും. അപ്പോൾ മനസ്സിലെ വിഷമമെല്ലാം കുറയും അതാണ് പതിവ്. സാധാരണ അച്ഛൻ മധ്യസ്ഥം പറയാൻ വരാറുണ്ട്. ഇന്ന് മനപ്പൂർവ്വം മിണ്ടാതിരുന്നത് തന്നെയാണ്. ഒരാശ്വാസവാക്കുപോലും പറഞ്ഞില്ല. വഴിയിൽ പരിചയക്കാർ ആരും തന്നെ ഇല്ല, ഭാഗ്യം. അവരെല്ലാം ഓരോ തിരക്കുകളിലാണ്. ആരും തന്നെ കാണേണ്ട, നിലത്തു നോക്കി നടന്നു. ബീച്ചിൽ നല്ല തിരക്കുണ്ട്. കരയാനല്ല തോന്നുന്നത്, ദേഷ്യമാണ് മനസ്സുനീറിയെ. പൂഴി മണലിൽ ഓടിക്കളിക്കുകയായിരുന്ന ഒരു ഞണ്ടിനെ മനപൂർവ്വം ചവിട്ടിതാഴ്ത്തി. കുറച്ചു ദൂരെ മാറി

മണൽത്തിട്ടയിൽ ഇരുന്നു. ഓരോന്ന് ഓർത്തു കിടന്നു. കുഞ്ഞിത്തീര കാലിൽവന്നു തലോടിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു: “എന്തേ വിഷമിച്ചിരിക്കുന്നത്?” “എന്നെ ആർക്കും ഇഷ്ടമല്ല. ആകെ വിഷമമാണ് എന്റെ ജീവിതം” കുട്ടി സങ്കടപ്പെട്ടു. തിര മെല്ലെ പറഞ്ഞു. “ഈ ഉല്ലസിപ്പുന്ന ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം കാണും അവരവരുടേതായ അനേകം വിഷമങ്ങൾ. വിഷമിച്ചിരിക്കുന്നവർക്ക് അതിനേ നേരം കാണൂ. നമ്മുടെ ഈ ചെറിയ ജീവിതത്തിൽ ദുഃഖങ്ങൾ മാറ്റിവെച്ച് നമുക്കുള്ളതിൽ സന്തോഷിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. എനിക്കുമുണ്ട്. ദുഃഖങ്ങൾ, കേൾക്കുമെങ്കിൽ എന്റെ കഥപറയാം. ഞാൻ അങ്ങനെയൊരു രൂപംകൊണ്ടത്,” അവൾ കൈചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. “അച്ഛൻ, അമ്മ നിറയെ കൂട്ടുകാർ, എന്തുരസമാണ് ജീവിതമെന്നാർത്തുല്ലസിച്ച് തീരം ലക്ഷ്യമാക്കി നീങ്ങി. മത്സരിച്ചങ്ങനെ നീന്തുവോഴാണ് ഞാൻ ആ കാഴ്ച കണ്ടത്. തനിക്കു മൂന്നെ പോയവരെല്ലാം തീരത്തെ പാറക്കെട്ടിൽ തലതല്ലി മരിക്കുന്നു. ദൈവമേ, ഇതാണോ തന്റെ വിധി, ഇതിനാണോ ഇത്ര സന്തോഷിച്ചത്. കൈകാലുകൾ കുഴഞ്ഞു. നീങ്ങാനാകുന്നില്ല, മുങ്ങിത്താഴും ഇപ്പോൾ. എന്നാൽ കടലമ്മ വന്ന് എന്നെ കൈകളിൽ താങ്ങി,

ചെവിയിൽ പറഞ്ഞു: ‘മകളേ, നിന്നെപ്പോലുള്ള അനേകം തിരകൾ ചേർന്നാണ് കടൽ ഉണ്ടാകുന്നത്, നീ തന്നെയാണ് കടൽ നീ ഇല്ലാതെ കടൽ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. നീയെന്തിനു ഭയപ്പെടണം, ധൈര്യമായി മുന്നോട്ടുപോകൂ’. എന്നിട്ത് ആശ്വാസമായി. ഇതായിരിക്കും എന്റെ നിയോഗം. ഞാനില്ലാതെ കടൽ ഉണ്ടാകുന്നില്ല, ഞാൻ തന്നെയാണ് കടൽ. അഭിമാനം തോന്നി. സർവ്വശക്തിയുമെടുത്ത് ഞാൻ കരയിലേക്ക് നീങ്ങി, അനിവാര്യമായ ഈ വിധിയിലേക്ക്.” കുഞ്ഞിത്തീര പറഞ്ഞു നിർത്തി.

കുട്ടി കടൽ സംരക്ഷണത്തിന് ഇട്ടിരിക്കുന്ന കല്ലുകളിൽ തിരകൾ ആഞ്ഞടിക്കുന്നതു നോക്കി തല കുമ്പിട്ടിരുന്നു. അതുകണ്ട് കല്ല് പറഞ്ഞു: “എനിയ്ക്കുമുണ്ട് ഒരു കഥ പറയാൻ. അങ്ങനെയെ കാട്ടിൽ ആയിരുന്നു ഞങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. ഞങ്ങൾ മൂന്നു കൂട്ടുകാർ ആയിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ഞങ്ങൾ കൂട്ടുകാർ ഒന്നിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഒരാൾ അതിലെ വന്നു. ഉള്ളി എടുത്ത് കല്ലിൽ കൊത്തുവാൻ തുടങ്ങി. അസഹ്യമായ വേദന, ഞാൻ കരയാൻ തുടങ്ങി. അയാൾ പറഞ്ഞു: ഞാൻ ഒരു ശിശുവാണ്. ആർക്കും കിട്ടാതെ ഭാഗ്യമാണ് നിനക്കുവരാൻ പോകുന്നത്. ദേവവിഗ്രഹമാണ് നിന്നിൽ നിന്നു ജനിക്കുവാൻ പോകുന്നത്. അയാൾ കൊത്തുവാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ വേദന സഹിക്കാൻ പറ്റാത്ത ഞാൻ കുതറി, അയാളുടെ കൈതട്ടി മാറ്റി. ഇതുകണ്ട് അയാൾ രണ്ടാമന്റെ അടുത്തുചെന്നു. അവനും സമ്മതമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ മൂന്നാമൻ സന്തോഷത്തോടെ സമ്മതം മുളി. അയാൾ മനോഹരമായ ശിശുവും ആ കല്ലിൽനിന്നും ഉണ്ടാക്കിയെടുത്തു ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും അവനെ കണക്കിനു പരിഹസിച്ചു, കളിയാക്കി ചിരിച്ചു. ശില്പം അവർ അമ്പലത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. എപ്പോഴും ജനങ്ങൾ ഒന്നാകെ അവനെ ആരാധിക്കുന്നു. രണ്ടാമനെയും അവർ കൊണ്ടു

പോയി. അവലത്തിൽ തേങ്ങ എറിഞ്ഞുടയ്ക്കുന്നത് അവന്റെ പുറത്താണ്. ഓരോ ഏറിനും അവൻ പുളയുകയാണ്. എന്നെ കുറെയാളുകൾ ചേർന്ന് ഈ കടൽത്തീരത്ത് കൊണ്ടുവന്നിട്ടു. എന്റെ ഗതിയോ ഇങ്ങനെയാണി, ഓരോ തിരയും എന്നെ അടിച്ചുതെറിപ്പിക്കുന്നു. എന്നെങ്കിലും എനിക്കൊരു മോചനം ഉണ്ടാകുമോ? പാറ വിഷമത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അസ്തമയ സൂര്യന്റെ പുഞ്ചിരി വെള്ളത്തിന്റെ നിറം മാറ്റിയപ്പോൾ കൂട്ടി തലയുയർത്തി നോക്കി. സൂര്യൻ പുഞ്ചിരി മായാതെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി: “എന്നെ നോക്കൂ, എത്ര തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശരിക്കും ഭൂമിയല്ലേ കറങ്ങുന്നത്. നിങ്ങളുടെ കറക്കം മൂലമല്ലേ അസ്തമയം ഉണ്ടാകുന്നത്. എന്നിട്ടും നിങ്ങൾ പറയുന്നു, സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് അസ്തമിക്കുന്നു എന്ന്. ഒരു പരാതിയും പറയാതെ സന്തോഷത്തോടെ കൈയും വീശി പാവം ഞാൻ ഇതാ പോകുന്നു. എന്നേക്കാൾ എത്രയോ ചെറുതാണ് ഈ കടൽ.

അതുപോലും ഓർക്കാതെ നിങ്ങൾ പറയുന്നു സൂര്യൻ കടലിൽ താഴുന്നെന്ന്. വീണ്ടും കാണാം എന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് ഈ ചുവന്ന മുഖം നിറയെ. എനിക്കൊരു വിഷമവുമില്ല, സന്തോഷത്തോടെ ഞാൻ പോകുന്നു. ഞാനെന്റെ കടമചെയ്യുന്നു. സൂര്യൻ യാത്ര പറഞ്ഞു താണു പോയി”.

കീറിപ്പറിഞ്ഞ ഒരു പട്ടം തിരകളിൽപ്പെട്ട് കരയിലേക്കു വരുന്നതും പോകുന്നതും നോക്കി കൂട്ടി ഇരുന്നു. പട്ടം അവന്റെ കഥ പറഞ്ഞു: “അതാ അവിടെ പട്ടം പറത്തുന്നവരെ കണ്ടോ? ഇന്നലെ അവരുടെ കയ്യിലായിരുന്നു ഞാൻ. ആകാശം മുട്ടെ ഉയർന്നു പറക്കുവാൻ എന്തുരസമായിരുന്നു. ഏറ്റവും ഉയരെ ഒന്നാം സ്ഥാനത്തായിരുന്നു ഞാൻ. കുറെ പറന്നപ്പോൾ എനിയ്ക്കു തോന്നി തനിയെ പറക്കാമെന്ന്. അഹങ്കാരിയായി മാറിയ ഞാൻ കൂട്ടിച്ചുപാഞ്ഞ് ചരടുപൊട്ടിച്ചു. പിന്നെ എന്റെ നിയന്ത്രണമെല്ലാം പോയി. കാറ്റിൽ ഉലഞ്ഞ് ആകെ കീറിപ്പറിഞ്ഞ് ഞാൻ ഇതാ ഇവിടെ വീണു കിടക്കുന്നു. നിനക്കും ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നുണ്ടാകും

മാതാപിതാക്കളുടെ പിടിവിട്ട് ഓടണമെന്ന്. എന്നാൽ അവരുടെ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിൽ നീ വഴി തെറ്റിപ്പോകും. എന്റെ അവസ്ഥ വരും നിനക്ക്.” പട്ടം പറഞ്ഞു നിർത്തി.

ഇരുട്ടായിത്തുടങ്ങി. ആളുകളെല്ലാം തിരിച്ചു പോകുവാൻ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു. കൂട്ടിയും വീട്ടിൽ പോകാനായി എഴുന്നേറ്റു. ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തിയ ഞണ്ട് പുറത്തുവന്ന് ഓടിക്കളിക്കുന്നു. ഞണ്ട് പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളെന്നെ എത്ര വേണമെങ്കിലും ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തിക്കൊള്ളൂ. ഞാൻ അതിനെയെല്ലാം അതീജീവിച്ച് ഉയർന്നു വരിക തന്നെ ചെയ്യും”. “ഞാനും” കൂട്ടി മനസ്സിൽ പറഞ്ഞു. പിന്നെ രണ്ടാളും പുഞ്ചിരിച്ചു.

കെ. എ. സൈനി
മാനൂഫാക്ചററിങ്ങ്

ചരിത്രം

ഇവിടെയുണ്ടൊരു ചരിത്രം മണ്ണിന്റെ മണമുള്ള ചരിത്രം മാനവ സംസ്കാരത്തിൻ മാതൃത്വമേകിയാദിമവംശ ചരിത്രം

സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി പാരതന്ത്ര്യത്തിൻ കൈപ്പുനീരേറ്റു വാങ്ങിയ മർദ്ദിത ചുഷിത വർഗം ഇവർ മണ്ണിന്റെയാദിമ മക്കൾ

മണ്ണിന്റെ മക്കൾക്ക് തലചായിക്കാൻ മണ്ണില്ല മാനവവിഭവമില്ല മാനവരാശിയെ സംസ്കൃതാനാക്കുന്ന വിദ്യയോ കേവലം തുച്ഛമത്രേ!

അധികാര പദവി സമ്പത്തൊന്നും പങ്കിടുന്നു മർത്യർവീറോടെ-യെങ്ങും തിരസ്കരിക്കപ്പെടുന്നോരീ മണ്ണിൻ മക്കളീതൊന്നുമാത്രം!

നീതിനിഷേധത്തിൻ നുകവുംപേറി എത്രയോകാലം കഴിഞ്ഞീടുന്നു എന്നിട്ടും വിലപേശീടുന്നു മർത്യരീ-യാദിമ ജനതതന്നവകാശത്തെ

മായ്ച്ചാലും മായാത്ത സത്യങ്ങൾ കാലം തണ്ടിലേറ്റിടുമ്പോൾ കണ്ടിട്ടും കാണാതെ പോയിടുന്ന മർത്യരെ നിങ്ങൾക്ക് ലജ്ജയില്ലേ

കാലം തെളിയിച്ച ചരിത്രങ്ങൾ ചാരം വന്നണഞ്ഞീടുമ്പോൾ കാലത്തിനൊത്തുണരാം നമുക്ക് കാലം തെളിക്കട്ടെരുജ്ജ്വല ഭാവി!

ടി. എസ്. മനോജ് കുമാർ
ഫിനാൻസ്

Ganesan S./
ESE

மதுரை

தமிழகத்தின் முக்கிய இரண்டாவது பெரிய தலைநகரம் மதுரையாகும். கலாசாரதலை நகரம் எனும் பெயர் பெற்றுள்ளது. இந்நகரம் சுமார் 2600 வருடங்களுக்கு முன்பு வைகை நதியோரம் உருவானதாகும். தமிழ் வேந்தர் பாண்டியர்களின் தலைநகரமாயும் விளங்கிற்று. புராணங்களிலும், இதிகாசங்களிலும் இடம் பெற்றுள்ளது இதன் சிறப்பம்சமாகும்.

பாண்டிய மன்னர்கள் காலத்தில் இங்கு தமிழ் மொழிபெரும் வளர்ச்சி கண்டது. சங்கம் வளர்த்த தமிழ் இம்மதுரை மண்ணிலாகும். சிலப்பதிகாரத்தின் கதையின் மையம் மதுரையை கொண்டே அமைந்துள்ளது.

இந்நகருக்கு கூடல் நகரம், மல்லிகை மாநகர், கோயில் மாநகர், தூங்கா நகரம், ஆலவாய், நான்மாடக்கூடல் என பல பெயர்கள் உண்டு.

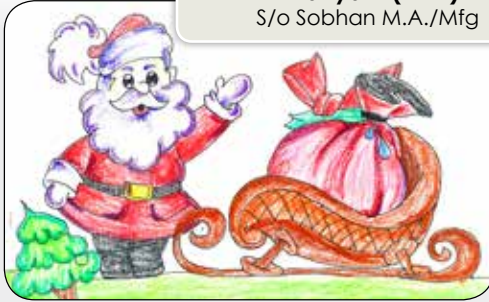
15-ம் நூற்றாண்டுக்கு பின்னர் நாயக்கமன்னர்கள் ஆண்டனர். அவர்கள் ஆட்சியில் மீனாக்ஷியம்மன் கோயில் மேன்மேலும் அழகூட்டப்பட்டன. நாயக்கமஹாலும் காண சிறப்புள்ளதாகும். நகரத்தின் வடிவமைப்பே சிறப்பாக அமைந்துள்ளது. நகரத்தின் பாரம்பரிய, புராதன, வரலாறும், கலாசார பின்னணி உலக புகழ் பெற்றவையாகும். மதுரையிலிருக்கும் கோயில்கள் தமிழகத்தின் சிறப்பக்கலைகளை உலகிற்கு பறை சாற்றும் உதாரணங்களாகும்.

இன்றைய மதுரையில் சுமார் 15 லட்சத்திற்கும்மேலாக மக்கள் வாழ்கின்றனர். தொழில் துறை, போக்குவரத்து, மருத்துவம், கல்வி, வர்த்தகம் ஆகிய அனைத்திலும் மேலோங்கி உள்ளது.

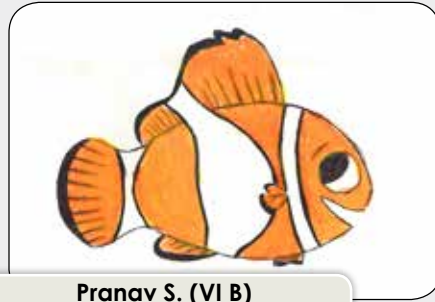
மேலும், மதுரைக்கு மணம் சேர்க்கும் மல்லிகையும், அழகூட்டும் சுங்கிடி சேலைகளும் உலக பிரசித்தியாகும். இவைகள் உலகளவில் ஏற்றுமதியும் செய்யப்படுகின்றன. உலகளவில் பல நாடுகளிலிருந்தும் இந்நகரதின் அழகினை காண வந்தவண்ணம் உள்ளனர். இந்தியாவிற்கே, ஏன் உலகிற்கே மதுரை மாநகரம் கலைகளின் பொக்கிஷத்தின் உறைவிடம் என்றால் மிகையாகாது.

Art Gallery

Bhavyath (VI A)
S/o Sobhan M.A./Mfg

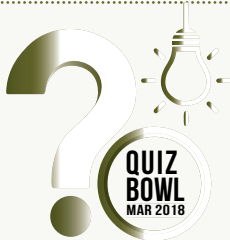
Pranav S. (VI B)
S/o Ajitha K.S./ P&CS

Haifa Ameera. (IV B)
D/o Abdulla A.A./Mfg

Parvathi Jeeva. (IV)
D/o Jeevakumar M./OM & S

Quiz Master: **S. Parameswer (HR)**

Send your entries to Mr. SP Quiz Bowl,
Jwaladhvani desk, BPCL Kochi Refinery,
before 20.3.2018

1. Identify this logo (Clue : Travel Business)
2. What is the difference between a tax exemption and a tax deduction?
3. Which Dance form originated in Tamil Nadu and is also known as 'Moving Poetry'?
4. What is the full form of SNC in SNC-Lavalin Group Inc., a Montreal-based company ?
5. Which are the 3 colours of Passport issued in India ?
6. Who has been appointed as the first independent female director of International Cricket Council (ICC)?
7. Why the Censor Board suggested the title change of Hindi Film "Padmavati" to become "Padmavati" ?
8. Which river is not mentioned in Rig Veda
a. Ganga b. Yamuna c. Sindhi d. Narmada
9. The first project under Prime Minister's Ladakh Renewable Energy Initiative was commissioned in which district?
10. What is the suitable word in English language to mean spread and promote an idea , theory etc.
11. What is the suitable word in English language to mean flashy and tend to attract attention because of stylishness
12. Identify logo (Clue : Yarn & Fabric)

Answers to QB-February-2018 :

1. Alexandria Airlines, 2. The Collegium system is one where the Chief Justice of India and 4 senior-most Judges of the Supreme Court recommend appointments and transfers of judges. 3. U, U/A, A, S, 4. To regulate global market prices of oil, 5. Indu Malhotra, 6. each of two or more words which are spelled identically but have different sounds and meanings, such as tear meaning 'rip' and tear meaning 'liquid from the eye' 7. Sanrakshan Kshamata Mahotsav / PCRA, 8. Matunga, 9. January 10, 10. Bahrain - 5, 11. Chitrakoot, M.P., 12. Egyptian Airlines

Winner of QB-February-2018 : **N Ramachandran, Projects-C&S**

JWala DHWANI

Annual Day Celebrations 2018

JD WORKSHOP

JD PHOTO EXHIBITION

JD PRIZES

Coming
Soon !